

Όσοι έχουμε παρατηρήσει τις μεθόδους του παρακράτους και των μηχανισμών που αρέσκονται στο να το μιμούνται, γνωρίζουμε ότι μια κλασική του μέθοδος είναι αυτή της «ηθικής δολοφονίας χαρακτήρων». Σε τι συνίσταται η «ηθική δολοφονία»; Στοχοποιείται καταρχάς ένα πρόσωπο, ένας χαρακτήρας, που λόγω ιδιαίτερων ιδιοτήτων του είναι ευάλωτος στη συκοφαντία. Μια Ορθόδοξη Ιερά Μονή με μεγάλη περιουσία, όπως η Ιερά Μονή Βατοπαιδίου είναι εύκολος στόχος, διότι μπορεί εύκολα να υποβληθεί στο ακροατήριο η αντίληψη ότι «ο λαός πεινάει και οι παπάδες είναι μέσα στο χρήμα».

Βέβαια, δεν αμφισβητείται ότι και οικονομικά προβλήματα στη μέση ελληνική οικογένεια υπάρχουν, πολλές φορές μάλιστα σοβαρά, και περιπτώσεις αμφιλεγόμενου πλουτισμού μέσα στην Εκκλησία επίσης υπάρχουν. Με δεδομένη όμως τη γενικότερη ευκολία στοχοποίησης της Εκκλησίας στο δημόσιο βίο, η εικόνα μιας Μονής που διακινεί με ευκολία δεκάδες εκατομμύρια ευρώ αποτελεί έναν πολύ εύκολο στόχο για τη διάπραξη «δολοφονίας χαρακτήρων».

Η δολοφονία χαρακτήρων έχει ως αποτέλεσμα στο δημόσιο βίο ακριβώς το αντίθετο από αυτό που στα νομικά έχουμε συνηθίσει να αποκαλούμε «τεκμήριο αθωότητας του κατηγορουμένου (άρθρο 6 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου). Ό,τι και να κάνει, ό,τι και να πει στη συνέχεια ο «δολοφονηθείς ηθικά» χαρακτήρας, τον βυθίζει ακόμη περισσότερο στην κινούμενη άμμο της ηθικής δολοφονίας. Και το πιο ισχυρό αποδεικτικό στοιχείο της αθωότητάς του να προσκομίσει, διαστρεβλώνεται με τέτοιο έντεχνο τρόπο, ώστε να ενισχύεται τελικά η αρνητική εικόνα του πληττομένου.

Όταν λοιπόν προσπαθεί η Μονή Βατοπαιδίου να εξέλθει από την αναταραχή που της

δημιούργησαν σύσσωμα τα ΜΜΕ, προτείνοντας την πλήρη ανατροπή των ανταλλαγών και την επάνοδο στο καθεστώς προ της ανταλλαγής, η επιστολή αυτή της Μονής παρουσιάζεται αρχικώς ως δήθεν υπόπτων προθέσεων και στη συνέχεια αποσιωπείται και «λησμονείται» πλήρως. Μίζες, πλουτισμός Υπουργών, πού τα βρήκαν τόσα λεφτά οι Υπουργοί, πώς έχει τόσα λεφτά το Μοναστήρι. Και πώς γίνεται να έχει τη λίμνη το Μοναστήρι, αφού δεν είναι λίμνη, είναι λιμνοθάλασσα και δεν υπάρχει ιδιωτική κυριότητα επί κοινοχρήστων; Και πώς γίνεται να έχει εταιρίες και είναι off-shore οι εταιρίες (λεπτομέρεια: δεν υπάρχουν πλέον off-shore εταιρίες στην Κύπρο από το 2006 και εντεύθεν) κλπ. κλπ.

Έωλες όλες οι κατηγορίες

Λησμονούν βέβαια όλοι αυτοί οι λαύροι επικριτές της Μονής ότι η κτήση κυριότητας επί της λίμνης έλαβε χώρα προ της εισαγωγής του Αστικού Κώδικα, το 1946, σε νομικό καθεστώς που επέτρεπε την κτήση κυριότητας επί αυτών που μεταγενεστέρως, ενδεχομένως, να κρίθηκαν ως κοινόχρηστα. Καθώς και ότι αυτά όλα τα παλαιά καθεστώτα διατηρήθηκαν στη νομιμότητα και με την έναρξη ισχύος του Αστικού Κώδικα, ο οποίος ορίζει στο άρθρο 51 του Εισαγωγικού του Νόμου τα εξής: «Η απόκτηση κυριότητας ή άλλου εμπραγμάτου δικαιώματος πριν από την εισαγωγή του Αστικού Κώδικα κρίνεται κατά το δίκαιο που ίσχυε όταν έγιναν τα πραγματικά γεγονότα για την απόκτησή τους». Δεν κρίνεται, συνεπώς, η κτήση της κυριότητας επί της λίμνης με βάση το σημερινό δίκαιο, αλλά με βάση το δίκαιο του 1080 μ.Χ., όταν παρεχώρησε τη λίμνη στη Μονή ο αυτοκράτορας Νικηφόρος Βοτανειάτης.

Και αυτή η αυτονόητη, για κάθε νομικό πραγματικότητα, την οποία αναγνώριζε κάθε πολιτειακή αρχή μέχρι το Σεπτέμβριο του 2008, παρουσιάζεται σαν δήθεν παραδοξότητα, με παράλληλη υπερπροβολή της κάθε είδους έωλης «νομικής» άποψης ότι δήθεν η Μονή κανένα δικαίωμα δεν μπορούσε να έχει επί της Βιστωνίδας.

Παρόμοια βλέπουμε να συμπεριφέρεται ο τύπος στο ζήτημα ενδεχόμενων δωροδοκιών («μίζας») της Μονής προς Υπουργούς. Όταν ο ψύχραιμος παρατηρητής προσπαθήσει να συνδέσει τον όντως παράδοξο, απότομο πλουτισμό πολλών Υπουργών με τη Μονή Βατοπαιδίου, εκεί βρίσκεται σε αδυναμία στοιχειοθέτησης οποιασδήποτε υποψίας, έστω, ποινικού αδικήματος ή ηθικής φύσεως παραπτώματος εις βάρος της Μονής. Διότι, η Μονή έχει υπέρ εαυτής δύο πολύ ισχυρά, αδιάψευστα επιχειρήματα. Το πρώτο είναι ότι δεν ζήτησε η ίδια η Μονή την ανταλλαγή των ακινήτων με τη λίμνη Βιστωνίδα, αλλά το κράτος. Τούτο ήταν απαρχής η θέση της Μονής και ουδέποτε διαψεύσθηκε από κανέναν. Μάλλον επιβεβαιώνεται από το Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης της 8ης Μαρτίου 2006, στην οποία το Υπουργείο επιαιρείται διότι επέλυσε το θέμα της Βιστωνίδας, σύμφωνα με την πάγια διεκδίκηση φορέων της Ξάνθης.

Το δεύτερο είναι ότι η Μονή από πολύ νωρίς πρότεινε την ανατροπή όλων των ανταλλαγών και την επιστροφή στο καθεστώς προ της ανταλλαγής. Τα ακίνητα πίσω στο ελληνικό Δημόσιο, και η Βιστωνίδα πίσω στη Μονή. Αν ήταν να είχε δωροδοκήσει Υπουργούς η Μονή, προκειμένου να αποσπάσει από το ελληνικό Δημόσιο ακίνητα υψηλότερης αξίας από τη Βιστωνίδα, τότε, με την ακύρωση των ανταλλαγών (η οποία περιλάμβανε και υπόσχεση απόδοσης του πλήρους χρηματικού αντιτίμου όσων τυχόν ακινήτων είχαν ενδιάμεσως πωληθεί), τότε, με την ακύρωση των ανταλλαγών, θα έχανε όλον τον επιπλέον πλουτισμό της και θα της έμενε μόνο το κόστος της «μίζας» στους Υπουργούς. Ποιος εχέφρων «μιζαδόρος» διανοείται να δώσει «μίζα» προκειμένου να πλουτίσει παράνομα και, στη συνέχεια, να απωλέσει αυτοβούλως το σύνολο του πλουτισμού του, χωρίς να μπορεί μάλιστα να επανεισπράξει την υποτιθέμενη πλουσιοπάροχη «μίζα»;

Δεν μπορεί, συνεπώς, να έγινε η ανταλλαγή με πρωτοβουλία του ελληνικού Δημοσίου και να είναι έτοιμη ανά πάσα στιγμή η Μονή να επιστρέψει τα ακίνητα και να ακυρώσει την ανταλλαγή και, ταυτόχρονα, να έχει δωροδοκήσει Υπουργούς προκειμένου να αποσπάσει αυτόν τον πλουτισμό της η Μονή.

Για το ζήτημα, τέλος, των εταιριών της Μονής Madeus και Rassadel, δεν υπάρχει λόγος να κουράσουμε τον αναγνώστη αναπαράγοντας κι εδώ τις αποστομωτικές απαντήσεις που έδωσε στην ελλαδική τηλεόραση (στο κανάλι Mega) ο διαχειριστής των εταιριών, κ. Άθως Κοιρανίδης, που απέδειξε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι οι εταιρίες έκαναν πράξεις καθόλα νόμιμες, φυσιολογικής και καθόλου ανήθικης διαχείρισης της περιουσίας της Μονής.

Τα πλούτη της Μονής και ο τρόπος ζωής των μοναχών

Στην πραγματικότητα, το κλίμα εναντίον της Μονής συντηρείται από τη συμπλεγματική στάση των εκπροσώπων των ΜΜΕ, οι οποίοι αδυνατούν να αποδεχθούν το αυτονόητο δικαίωμα ύπαρξης και διαχείρισης περιουσίας στις Ιερές Μονές. Πώς, όμως, θα συντηρηθούν αλλιώς οι Μονές, αν δεν έχουν περιουσία; Πώς θα διατηρήσει το Άγιο Όρος την εθνικο-θρησκευτική μας κληρονομιά, αν δεν έχει χρήματα για την πολυδάπανη

συντήρηση και αναστήλωση, με ειδικές μάλιστα τεχνικές, λόγω της παλαιότητας των κτιρίων; Η συμπλεγματική αυτή στάση αναπαράγεται και στην κοινωνία, μέσα από την υπερπροβολή πραγματικών περιπτώσεων αθέμιτου πλουτισμού ιερωμένων με τυχόν εκμετάλλευση της καλής πρόθεσης των πιστών, αλλά και μέσα από την πολλές φορές συνειδητή διαστρέβλωση περιστατικών από τα ΜΜΕ.

Είναι εύκολο, συνεπώς, να αναπαράγεται μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα του τύπου «ο λαός πεινάει και οι καλόγεροι έχουν πλούτη», η οποία, αν δεν υποβάλει στο μυαλό των απλών ανθρώπων την ιδέα της ποινικώς κολάσιμης συμπεριφοράς του Ηγουμένου Εφραίμ, πάντως υποβάλει παραβίαση των Θείων και Ιερών Κανόνων περί ακτημοσύνης του Ορθοδόξου μοναχισμού.

Όμως, ο πολίτης, προτού καταδικάσει ηθικώς μια Ορθόδοξη Μονή και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, την Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, θα πρέπει να επικεντρώσει την προσοχή του στο τι είδους χρήση του πλούτου γίνεται από την Ιερά Μονή. Υπάρχει προσωπική χλιδή στη ζωή των μοναχών; Υπάρχει έκλυτος βίος και παραβίαση των αρχών ασκητικότητας του μοναχισμού;

Όποιος έχει γνωρίσει έστω και λίγο την Ιερά Μονή Βατοπαιδίου, γνωρίζει ότι ουδεμία σχέση δεν έχει η ζωή της Μονής με τον πλουτισμό. Το φαγητό τους είναι καλογερικά λιτό και η τήρηση των νηστειών αυστηρή. Το πρόγραμμα των ακολουθιών παραδοσιακό Αγιορειτικό, με λίγο ύπνο για τους μοναχούς και τακτικές αγρυπνίες στο Ναό της Μονής. Το καλογερικό φαγητό τους το ετοιμάζουν οι ίδιοι οι μοναχοί με τη δική τους εργασία, καλλιεργώντας τη γη, παράγοντας οι ίδιοι το λάδι τους, τσαπίζοντας οι ίδιοι τα λαχανικά τους, ψαρεύοντας οι ίδιοι τα ψάρια τους, ζυμώνοντας μόνοι τους το ψωμί τους. Το κρέας είναι άγνωστο, όπως και σε όλο το Άγιο Όρος. Οι Βατοπαιδινοί και ο Ηγούμενος Εφραίμ, όχι μόνον δεν έχουν υπηρετικό προσωπικό για τις προσωπικές τους ανάγκες, αλλά υπηρετούν καθημερινά εκατοντάδες επισκεπτών, με την ίδια υπακοή και ταπείνωση και το ίδιο φιλόξενο πνεύμα,

είτε πρόκειται για τον διάδοχο του αγγλικού θρόνου, είτε πρόκειται για τον φτωχότερο ταλαιπωρημένο επισκέπτη. Σκουπίζουν μόνοι τους το μοναστήρι τους και καθαρίζουν μόνοι τους τις τουαλέτες τους, όχι μόνον από τις δικές τους ακαθαρσίες, αλλά και από τις ακαθαρσίες των πολυάριθμων επισκεπτών. Περιθάλπτουν μόνοι τους τους αρρώστους τους και γηροκομούν μόνοι τους τους ηλικιωμένους μοναχούς. Δεν έρχονται νοσοκόμες για να βάλουν τις πάπιες και να καθαρίσουν τα κατάκοιτα γεροντάκια, αλλά οι ίδιοι τους αναλαμβάνουν να φέρουν σε πέρας και το έργο αυτό με υπομονή και χαρά. Και όλα αυτά με διαρκή προσευχή και, επαναλαμβάνουμε, με διαρκή κόπο, με ελάχιστο για τα κοσμικά δεδομένα ύπνο και με το λιτό καλογερικό πρόγραμμα διατροφής.

Πόσοι από εμάς δεν θεωρούμε δικαίωμά μας να μας υπηρετούν οι άλλοι; Από την καθαρίστρια του γραφείου μας μέχρι το γκαρσόνι της καφετέριας, έχουμε πολύ κόσμο στην υπηρεσία μας. Πόσοι από εμάς θα πετάξουμε εύκολα και χωρίς καθόλου τύψεις τον ίδιο τον πατέρα μας και την ίδια τη μητέρα μας στα γηροκομεία, χωρίς να έχουμε πιάσει ούτε μια φορά την πάπια στα χέρια μας; Οι μοναχοί υπηρετούν αγνώστους, που δεν τους πληρώνουν για αυτό, και δεν γηροκομούν καν τους γονείς τους, αλλά άλλους γέροντες, ξένους από σαρκική συγγένεια. Ας αναλογιστούμε λίγο πόσοι από εμάς θα βάζαμε καθημερινά την πάπια σε έναν κατάκοιτο ενενηντάχρονο γέρο, που δεν έχουμε ξαναδεί προηγουμένως ποτέ μας, πριν κατηγορήσουμε ως δήθεν πλούσιους τους Βατοπαιδινούς μοναχούς.

Στο στόχαστρο όμως των ΜΜΕ παραμένει η περιουσία της Μονής και τα ακίνητα. Καμία κουβέντα για τον τρόπο ζωής των μοναχών, για την πραγματική προσωπική τους πτωχεία και ακτημοσύνη.

Πρόκειται για τεράστιο επί γης θαύμα, η περιουσία αυτή της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, να μην εγγίζει διόλου την καθημερινότητα και τον τρόπο ζωής των μοναχών, περιλαμβανομένου και του Ηγουμένου Εφραίμ «ως μηδέν έχοντες και τα πάντα κατέχοντες». Πόσοι από εμάς, εάν ήμασταν στη θέση του Γέροντος Εφραίμ, δεν θα θέλαμε

να βάλουμε λίγο τα δάχτυλά μας στο «μέλι» της περιουσίας που μας εμπιστεύθηκαν για να διαχειριζόμαστε;

Αντί για τα παραπάνω, τα ΜΜΕ ψεύδονται ασυστόλως γράφοντας για τζακούζια, σουίτες, ελικόπτερα και ο,τιδήποτε άλλο μπορεί να βάλει ο πιο αρρωστημένος νους. Ας ζήσουν όμως όσοι τολμούν και τα ισχυρίζονται αυτά στη Μονή για μία εβδομάδα όχι ως κανονικοί επισκέπτες, να τους υπηρετούν δηλαδή οι μοναχοί, αλλά ζήσουν ως μοναχοί, να ακολουθήσουν το σκληρό πρόγραμμα της καλογερικής ζωής, με το φτωχικό φαγητό, την ατελείωτη χειρωνακτική εργασία, τη διαρκή προσφορά προς την Εκκλησία, την πατρίδα, τον πλησίον και τον άγνωστο επισκέπτη.

Τα «τουμπερλέκια» των ΜΜΕ

Τίποτε από τα παραπάνω όμως δεν ενδιαφέρει τα ΜΜΕ. Με περισσότερο μένος συνεχίζουν να εκτελούν την ηθική δολοφονία Εφραίμ, παρά το ότι επί τρεις μήνες ψάχνουν να βρουν τις υποτιθέμενες τεράστιες μίζες του Βατοπαιδίου και δεν μπορούν να βρουν τίποτε. Τι συμβαίνει, ποια είναι η αλήθεια;

Είμαστε ευγνώμονες στον blogger Κακοφωνίξ που μας θύμισε την ομιλία του μεγίστου Αλεξάντερ Σολτζενίτσιν στο Χάρβαρντ, το 1978, για το ρόλο του τύπου. Μας δίδει την εξήγηση, γιατί έχει αυτή τη συμπεριφορά ο τύπος εις βάρος της Μονής Βατοπαιδίου. Διαβάζοντας τον λόγο του Σολτζενίτσιν, είναι πραγματικά σαν να διαβάζουμε για το ρόλο του τύπου στην υπόθεση Βατοπαιδίου:

«Επειδή πρέπει να δοθούν στιγμιαίες και πιστευτές πληροφορίες, γίνεται απαραίτητο να καταφύγουμε στην εικασία, στις φήμες και στις υποθέσεις για να συμπληρώσουμε τα κενά, και κανένα από αυτά δεν θα αποκατασταθεί ποτέ, θα παραμείνει στη μνήμη των αναγνωστών. Πόσες εσπευσμένες, ανώριμες, επιφανειακές και παραπλανητικές κρίσεις εκφράζονται καθημερινά, μπερδεύοντας τους αναγνώστες, χωρίς οποιαδήποτε επαλήθευση. Ο Τύπος μπορεί και να μιμηθεί την κοινή γνώμη και να την εκπαιδεύσει με το χειρότερο τρόπο. [...] Η βιασύνη κι η επιπολαιότητα είναι η ψυχική ασθένεια του 20ού αιώνα και περισσότερο από οπουδήποτε αλλού αυτή η ασθένεια απεικονίζεται στον Τύπο. Η σε βάθος ανάλυση ενός προβλήματος είναι ανάθεμα στον Τύπο. Αυτός σταματά στη σκανδαλοθηρία (sensational formulas). [...] Τεράστια ελευθερία υπάρχει για τον Τύπο, αλλά όχι για το αναγνωστικό κοινό, επειδή οι εφημερίδες δίνουν συνήθως αρκετή ένταση κι έμφαση σ' εκείνες τις απόψεις που δεν έρχονται πάρα πολύ ανοιχτά σε αντίθεση με τις δικές τους και τη γενική μόδα.»

Αν λοιπόν καταφέρει να εκτελέσει κάποιος αρχικά την ηθική δολοφονία ενός προσώπου μέσω του τύπου, η συνέχεια, για όσους θέλουν να κατευθύνουν την ενημέρωση, είναι πολύ εύκολη. Στο θέμα του Βατοπαιδίου, φτάσαμε στο σημείο να δημοσιεύουμε φωτογραφίες πολιτικών και να λέμε «να, κι αυτός ήταν στο Βατοπαίδι, κι ο άλλος ήταν στο Βατοπαίδι, για δεξ, για δεξ», λες και «μολύνεται» όποιος έρχεται σε επαφή με το Γέροντα Εφραίμ. Είναι το κλασικό μοντέλο των πάσης φύσεως «ηθικών δολοφονιών». Συκοφαντείται πρώτα ο χαρακτήρας που μας ενδιαφέρει, ώστε να είναι δυνατόν στη συνέχεια, αφενός να απομονωθεί για να γίνει πιο ευάλωτος σε νέα χτυπήματα, αφετέρου να συκοφαντηθεί οποιοσδήποτε άλλο έχει έρθει ή έρχεται σε επαφή με τον «ηθικώς δολοφονηθέντα». Έτσι, κάθε τι το οποίο έρχεται στην επιφάνεια για τη Μονή Βατοπαιδίου, προβάλλεται με τέτοια ένταση και τέτοια επιμονή από τα ΜΜΕ, ώστε να δίνουν την εικόνα κάποιου που παίζει κραυγάζοντας το τουμπερλέκι του, κάνοντας συνεχώς τον ίδιο μονότονο θόρυβο. Δεν

κουράστηκαν;

Τελευταίο «τουμπερλέκι» είναι οι αναλήψεις της Μονής από τους λογαριασμούς της σε μετρητά. «Υποπτες συναλλαγές» λέει, «με βαλίτσες έφευγαν τα χρήματα». Αλλά, αφού ήταν πολλά χρήματα, πώς να έφευγαν; Δεν υπήρχε άλλος τρόπος; Δεν έχει το Άγιο Όρος τραπεζικό σύστημα, πρέπει αναγκαστικά να συναλλάσσεται με μετρητά. Τα ποσά μπορεί να είναι μεγάλα για το μέσο κοινωνικό, όμως πρέπει να μην λησμονείται ότι τα οικονομικά μεγέθη ενός σχετικώς μεγάλου οργανισμού, όπως η Μονή Βατοπαιδίου, δεν είναι αντίστοιχα με αυτά ενός οικογενειακού προϋπολογισμού.

Όλος ο επιπλέον πλουτισμός της Μονής από τις ανταλλαγές προήλθε καθαρά με πρωτοβουλία του ελληνικού Δημοσίου. Η διερεύνηση του θέματος από πολιτικής και δικαστικής σκοπιάς πρέπει να έγκειται στο αν τηρήθηκαν ορθά οι διαδικασίες εκτίμησης των ακινήτων του Δημοσίου και, εάν δεν τηρήθηκαν, να αποδοθούν οι αναλογούσες ευθύνες. Το μόνο βέβαιο είναι ότι η Μονή δεν αποδέχθηκε τίποτε περισσότερο παρά έναν επιπλέον πλουτισμό, που της προσφέρθηκε χωρίς να τον ζητήσει και τον οποίον αμέσως αποποιήθηκε, μόλις είδε ότι δημιουργείται θέμα. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο συμπεριφοράς της Μονής, είναι λογικώς αδύνατον να υπάρχει οποιαδήποτε παράνομη ή ανήθικη συμπεριφορά της Μονής, «μίζες» κλπ.

Αφού τώρα επί τρεις μήνες δεν μπόρεσαν να βρουν ούτε ίχνος παράνομης ή ανήθικης συμπεριφοράς – πέρα από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα «γιατί να έχουν οι μοναχοί τόσα λεφτά – τώρα πια οι εργασίες της Εξεταστικής κλείνουν. Πολύ λίγο ενδιαφέρει τελικά, το πώς θα κλείσει το θέατρο του κομματικού παραλόγου που έχει στηθεί γύρω από τη Μονή Βατοπαιδίου. Περισσότερο, αντιθέτως, ενδιαφέρει, να δει κανείς πώς θα διαχειριστούν τα ΜΜΕ την αποδεικνυόμενη παντελή έλλειψη ευθυνών για το όλο ζήτημα εκ μέρους της ίδιας της Μονής. Το τελευταίο τους «τουμπερλέκι» είναι οι αναλήψεις των μετρητών. Όταν τελειώσει και αυτό, και δεν βρεθεί τίποτα εις βάρος του Ηγουμένου και της Μονής, θα

μετανιώσουν άραγε για το ανηλεές σφυροκόπημα του πατρός Εφραίμ; Θα ψελλίσουν, έστω, κάποια συγγνώμη για τις ανηλεείς συκοφαντίες;

Όσο και αν θέλουμε να είμαστε αισιόδοξοι, η παραπάνω μαρτυρία του Αλεξάνδρου Σολτζενίτσιν, σε καιρούς πολύ καλύτερους για τον τύπο (ο λόγος στο Χάρβαρντ εκφωνήθηκε το 1978), δεν αφήνει ιδιαίτερα περιθώρια αισιοδοξίας: «Δεν υπάρχει καμία ηθική ευθύνη για την παραμόρφωση ή τη δυσαναλογία. Τι είδος ευθύνης έχει ένας δημοσιογράφος απέναντι στους αναγνώστες του, ή στην ιστορία; Εάν έχει παραπλανήσει την κοινή γνώμη ή την κυβέρνηση με ανακριβείς πληροφορίες ή λανθασμένα συμπεράσματα, ξέρουμε κάποια περίπτωση της δημόσιας αναγνώρισης και της επανόρθωσης τέτοιων λαθών από τον ίδιο δημοσιογράφο ή την ίδια εφημερίδα; Όχι, δεν συμβαίνει, επειδή θα έβλαπτε τις πωλήσεις. Ένα έθνος μπορεί να είναι το θύμα ενός τέτοιου λάθους, αλλά ο δημοσιογράφος πάντα μένει ατιμώρητος.»

Αντί λοιπόν να ψάχνουν στη Μονή Βατοπαιδίου, καλό θα ήταν οι δημοσιογράφοι να ψάχνουν από που πραγματικά προήλθαν τα περιουσιακά στοιχεία που περιγράφουν οι Υπουργοί στο «πόθεν έσχες» τους, που παραπλανητικά περιγράφει μόνον το «έσχες» αλλά όχι το «πόθεν». Δεν προήλθαν από το Βατοπαιδί τα ακίνητα. Από άλλες πηγές προήλθαν και το Βατοπαιδί είναι το άλλοθι για να μην διερευνηθούν οι άλλες αυτές πηγές.

Ο Ηγούμενος Εφραίμ είναι ένας άνθρωπος που με τεράστιο κόπο και ανεξάντλητη δημιουργικότητα, μπόρεσε με τη βοήθεια του Θεού να αναστηλώσει σε ελάχιστο, συγκριτικά, χρονικό διάστημα την ιστορική Μονή Βατοπαιδίου και να την καταστήσει ταχύτατα κέντρο παγκόσμιας ακτινοβολίας της Χάριτος του Αγίου Όρους. Τούτο, ενώ παρέλαβε, το 1990, υλικά και πνευματικά ερείπια. Δεν αξίζει η Ελλάδα να του ανταποδώσει με τρόπο τόσο ποταπό τα όσα προσφέρει στον τόπο αυτόν με τη δράση του. Μας παρηγορεί, όμως, η αδιατάρακτη βεβαιότητα ότι ο Παντεπόπτης Κύριος θα ανταποδώσει στον καθένα μας κατά τα έργα του.

Γεώργιος Ι. Μάτσος

Δ.Ν., Δικηγόρος